

Sygn. akt I ACa 1463/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Marzena Konsek - Bitkowska

Sędzia SA Ewa Kaniok

Sędzia SA Robert Obrębski /spr./

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) W.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt XXIV C 652/09

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od (...) W. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W. kwotę 7217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od (...) W. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W. kwotę 45617 (czterdzieści pięć tysięcy sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt IA Ca 1463/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 marca 2019 r. (...) W. wniosło o zasądzenie od Spółdzielni Mieszkaniowej (...) („”) w W. kwoty 804332,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 marca 2009 r. do dnia zapłaty tytułem nieuregulowanej części należności z tytułu opłat na użytkowanie nieruchomości, które w 2006 r. pozostawały w użytkowaniu wieczystym strony pozwanej. Strona powoda podnosiła, że wpłata dokonana przez pozwaną w dniu 31 marca 2006 r. w części odpowiadającej kwocie podanej w żądaniu pozwu została zaliczona na zaległości pozwanej w opłatach z tytułu użytkowania tych samych nieruchomości w latach 2003 – 2005 r., w tym na należność główną w kwocie 596325,78 zł oraz odsetki naliczone w związku w częściowym braku zapłaty należności związanej z użytkowaniem działek nr (...), co do których toczyły się postępowania dotyczące ustalenia skuteczności wypowiedzenia wysokości opłat pismami z dnia 16 listopada 2001 r. Na dochodzoną kwotę składały także się odsetki od zaległej części opłat.

Pozwana Spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa. Kwestionowała zasadność żądania i podnosiła, że przelewem z dnia 31 marca 2006 r. w całości została uregulowana należność z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste każdej z działek pozostających w zasobach Spółdzielni, cała wpłata została zaliczona na poczet należności za 2006 r., strona powodowa nie miała więc uprawnienia do późniejszego zaliczenia części tej wpłaty na poczet spornych opłat za okres wcześniejszy, zwłaszcza że w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 kwietnia 2010 r., wydanego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawach IA Ca 1077/10 i IA Ca 1078/10, jak podnosiła pozwana po podjęciu postępowania w tej sprawie, potwierdzona została bezskuteczność wskazanego zaliczenia, jak też przyjęte zostało, że powołany przelew dotyczył należności z tytułu opłat za 2006 r.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 804332,02 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 marca 2009 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 47417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, uznał bowiem powództwo za uzasadnione w całości. Na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez strony, Sąd Okręgowy szczegółowo opisał stan faktyczny, który nie był sporny między stronami. Ustalono, że w użytkowaniu wieczystym pozwanej pozostawały liczne nieruchomości, za które wnoszone były opłaty, jednakże pismem z dnia 16 listopada 2001 r., strona powodowa wypowiedziała wysokość opłat za działki nr (...). Skuteczność wypowiedzenia opłat, jak ustalił Sąd Okręgowy, została zakwestionowana przez Spółdzielnię w odwołaniu do SKO w W., a następnie wnoszone były sprzeciwy od decyzji, które były niekorzystne dla pozwanej. Pierwszy z nich zainicjował postępowanie w sprawie III C 972/02 Sądu Okręgowego w Warszawie, które zostało zakończone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2002 r. oddalającym zażalenie Spółdzielni na zarządzenie o zwrocie pozwu. Z kolei skuteczność wypowiedzenia z dnia 16 listopada 2001 r., dotyczącego opłaty za użytkowanie wieczyste działki nr (...), po wydaniu niekorzystnego dla Spółdzielni orzeczenia przez SKO w W., była przedmiotem postępowania w sprawie II C 539/02, które Sąd Okręgowy umorzył postanowieniem z dnia 6 maja 2003 r. z powodu cofnięcia pozwu. Sąd Okręgowy szczegółowo opisał ponadto czynności dotyczące wypowiedzenia wysokości opłat za użytkowanie pozostałych działek, które we wskazanym okresie pozostawały w użytkowaniu wieczystym pozwanej oraz czynności związane z bezskutecznym kwestionowaniem przez Spółdzielnię dotychczasowej wysokości tych opłat. Opisane ponadto zostały decyzje strony powodowej dotyczące wniosków Spółdzielni o rozłożenie na raty opłat za użytkowanie wieczyste działek w latach 2004 – 2005 r., zostało wskazane, że pozytywne dla Spółdzielni decyzje strony powodowej nie dotyczyły działek nr (...), wysokość opłat za które była przedmiotem postępowań sądowych. Po ich zakończeniu, jak ustalił Sąd Okręgowy, w marcu 2006 r. strona powodowa rozliczyła zaległości Spółdzielni i wyliczyła, że nie została zapłacona należność z tytułu opłat za lata 2003 – 2005 w kwocie 1230028.90 zł, do uiszczenia której Spółdzielnia została wezwana pismem strony powodowej z dnia 28 marca 2006 r., wraz z zastrzeżeniem, że w wypadku niezapłacenia tej kwoty do końca marca 2006 r. nie zostanie uwzględniony wniosek pozwanej o rozłożenie na raty opłat za 2006 r., które należało uregulować w podanym terminie. Opierając się na wyliczeniach z kwietnia 2006 r., Sąd Okręgowy ustalił, uwzględniając wyniki zakończonych spraw, jak też odliczając bonifikaty, które dotyczyły niektórych budynków i zostały uwzględnione przez stronę powodową, że opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wszystkich działek za 2006 r. wynosiły 2458353,40 zł oraz że przelewem z dnia 31 marca 2006 r. Spółdzielnia wpłaciła na właściwe konto (...) W. kwotę 2460717,20 zł, na którą strona powodowa wystawiła następnie fakturę datowaną na dzień 31 marca 2006 r., podała w jej treści, że wpłata została zaksięgowana na poczet należności strony pozwanej z tytułu opłat za 2006 r., z tym że cała wpłata została podzielona na trzy pozycje, w tym kwotę 618984,30 zł, która została oznaczona nr (...) kwotę 709443,10 zł zaksięgowaną pod nr (...), jak też kwotę 1132289,80 zł, której został przyporządkowany nr ewidencyjny (...). Podpis na fakturze, jak ustalił Sąd Okręgowy, złożyła Kierownik Referatu Wydziału Budżetowo – Księgowego dla(...). Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że w piśmie z dnia 10 kwietnia 2006 r. Spółdzielnia oponowała przeciwko wyliczeniu zaległości za lata poprzednie, podniosła, że należność główna za 2003 r. ulegała przedawnieniu, strona powodowa nie miała więc podstaw do naliczenia odsetek, także za dwa następne lata, i wskazywała, że przelewem z dnia 5 kwietnia 2006 r. wpłaciła zaległą część należności głównych za lata 2004 – 2005 r., czyli kwotę 336155,70 zł za rok 2004, jak również kwotę 309239,90 zł za rok następny. Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że pismem z dnia 4 maja 2006 r. strona powodowa poinformowała pozwaną o korekcie faktury z 31 marca 2006 r. polegającej na zaliczeniu wpłaty dokonanej przelewem z tego samego dnia na poczet zaległości za poprzednie lata, przeciwko czemu Spółdzielnia zaoponowała pismem z dnia 17 maja 2006 r., w którym podniosła, że cała wpłata

dokonana wskazanym przelewem została przeznaczona na uregulowanie opłat za 2006 r., nie zaś za przedawnione opłaty za 2003 r. i odsetki za dwa następne lata. Z kolei pismem z dnia 11 maja 2006 r., jak ustalił Sąd Okręgowy, strona powodowa przedstawiła całościowe rozliczenie opłat za lata 2003 – 2006 r., które uwzględniały wyniki postępowań dotyczących opłat za działki nr (...), i uwzględniając przelew z dnia 31 marca 2006 r. oraz korektę faktury z tej daty, wyliczyła, że do zapłaty pozostawała kwota 614235,40 zł, która następnie została zredukowana do kwoty 596325,89 zł, odliczone bowiem zostały bonifikaty. W pismach z dnia 5 marca 2009 r., jak ustalił Sąd Okręgowy, strona powodowa wzywała Spółdzielnię do zapłaty wskazanej kwoty, jak również do uregulowania odsetek ustawowych naliczonych do dnia wystawienia tych pism: od kwoty 395310,80 zł od dnia 1 kwietnia 2006 r., od kwoty 198.199 zł także od dnia 1 kwietnia 2006 r., zaś od kwoty 2815,98 zł od dnia 1 kwietnia 2007 r. Wskazane kwoty nie zostały wpłacone, zostały natomiast objęte żądaniem pozwu wniesionego w tej sprawie. Sąd Okręgowy ustalił także, że w sprawie II C 776/09 o ustalenie, że pozwana nie jest zobowiązana w stosunku do(...)W. do zapłaty części opłat za lata 2003 – 2005 r., mimo częściowego oddalenia powództwa, co do zasady zapadł wyrok korzystny dla Spółdzielni, której zarzut przedawnienia należności głównej z tytułu opłat za 2003 r. został uwzględniony, zaś częściowo zmieniając wyrok Sądu Okręgowego, w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2011 r., wydanego w sprawach IA Ca 1077/10 i IA Ca 1078/10, zostało potwierdzone, że przelewem z dnia 31 marca 2006 r. uregulowana została całość należności z tytułu opłat za 2006 r. oraz że strona pozwana nie była uprawniona do zaliczenia części tej wpłaty na poczet należności za wcześniejsze lata.

Oceniając znaczenie prawne ustalonych okoliczności, Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione w całości. Nie podziеляjąc stanowiska Sądu Apelacyjnego, wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 kwietnia 2011 r., Sąd Okręgowy przyjął, że Spółdzielnia nie udowodniła, aby przelew z dnia 31 marca 2006 r. dotyczył należności za 2006 r., zaś strona powodowa była w pełni uprawniona do zaliczenia wpłaty dokonanej przez pozwaną na poczet zaległych należności za lata poprzednie, a tym samym miała podstawy do wystawienia faktury korygującej z dnia 11 maja 2006 r. Sąd Okręgowy wskazał, odnosząc się do wskazanego wyroku Sądu Apelacyjnego, że ze względu na odrębność żądań dochodzonych w obu postępowaniach, wiążący charakter miały wyłącznie rozstrzygnięcia zawarte w sentencji tego wyroku, z powagi rzeczy osądzonej nie korzystały natomiast ustalenia i poglądy wyrażone w uzasadnieniu, zwłaszcza że sprawa, do zakończenia której postępowanie w rozpoznawanej sprawie zostało zawieszona, nie dotyczyła należności za 2006 r., lecz zaległych opłat za lata wcześniejsze. Odwołując się do art. 71 ust. 1 i 4 w zw. z art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz do art. 238 k.c., Sąd Okręgowy wskazał, że na Spółdzielni spoczywał obowiązek uiszczania opłat za działki nr (...) w wysokości określone w pismach stanowiących wypowiedzenie dotychczasowych opłat, zaś strona powodowa była uprawniona do naliczenia zaległości za kolejne lata, jak również do ich rozliczenia wraz z odsetkami z wpłaty dokonanej przez pozwaną przelewem z dnia 31 marca 2006 r., zwłaszcza że nawet należność za 2003 r., jak wskazał Sąd Okręgowy, nie była przedawniona w ostatnim dniu marca 2006 r., z końcem którego upływał trzyletni termin przedawnienia tego roszczenia, zaś w pismach stanowiących zgodę strony powodowej na rozłożenia należności za lata 2004 – 2006 r., zaległe opłaty za wskazane działki zostały wyłączone. Sąd Okręgowy uznał ponadto, że wpłata z dnia 31 marca 2006 r. mogła zostać zaliczona na poczet odsetek, które zostały prawidłowo wyliczone od należność wynoszącej 1234717,29 zł, która podlegała pomniejszeniu o kwoty, które pozwana wpłaciła przelewem z dnia 5 kwietnia 2006 r. na poczet opłat za 2004 – 2005 r., jak też o bonifikaty, które zostały uwzględnione po wystawieniu faktury korygującej z dnia 11 maja 2006 r. Sąd Okręgowy nie uznał faktury z dnia 31 marca 2006 r. za pokwitowanie zapłaty dokonanej przez pozwaną przelewem z tej samej daty na poczet opłat za 2006 r. Oceniając skutek wystawienia faktury korygującej z dnia 11 maja 2006 r., przy uwzględnieniu art. 462 k.c., Sąd Okręgowy uznał natomiast, że (...) W. było uprawnione do zaliczenia części wpłaty na poczet opłat za lata poprzednie. Analizując treść faktury z dnia 31 marca 2006 r., Sąd Okręgowy doszedł przy tym do wniosku, że zapis dotyczący tytułu zapłaty odnosił się tylko do kwoty 618984,30 zł, nie dotyczył natomiast pozostałych dwóch kwot, które zostały przyporządkowane pod osobne numery ewidencyjne, zwłaszcza że faktura nie została podpisana przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w imieniu strony powodowej. Sąd Okręgowy wykluczył, aby faktura z dnia 31 marca 2006 r. mogła być uważana za pokwitowanie całej wskazanej kwoty, podniósł ponadto, że pozwana nie udowodniła, aby dokonując przelewu, skorzystała z uprawnienia do wskazania zobowiązania, na poczet którego wpłaciła kwotę 2460717,20 zł, zaś wpłaty dokonane przez Spółdzielnię w dniu 5 kwietnia 2006 r. na poczet zaległej części należności głównych za lata 2004 – 2005 zostały odliczone przy ustaleniu ostatecznej wysokości zaległości za 2006 r. Z tych powodów Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione w całości, zaś o kosztach postępowania

orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła pozwana. Zaskarżając ten wyrok w całości, Spółdzielnia zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 481, art. 482, art. 451 § 1 i 2, art. 462 i art. 498 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie tych przepisów, wadliwą oceną dowodów, jak też nieuzasadnione przyjęcie, że nie została w tej sprawie wykazana należność, na poczet której pozwana dokonała przelewu z dnia 31 marca 2006 r., wadliwe ustalenie, że faktura z tej daty nie określała tytułu wpłaty kwoty 2460717,60 zł, dawała zaś podstawę do zaliczenia na poczet opłat za 2006 r. wyłącznie kwoty 618984,30 zł, jak również niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że strona powodowa nie zaliczyła wskazanej wpłaty na poczet opłat za 2006 r. Apelacja została ponadto oparta na zarzucie bezzasadnego uznania przez Sąd Okręgowy, że faktura podpisana przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze nie stanowi pokwitowania w rozumieniu art. 42 k.c., nietrafne przyjęcie, że strona powodowa była uprawniona do zaliczenia części wpłaty na poczet zaległości za lata poprzednie, pominięcie, że zaliczenie zostało dokonane po 31 marca 2006 r., dotyczyło opłat, które z tym dniem uległy przedawnieniu, oraz odsetek naliczonych od nieistniejących należności, jak również nietrafne naliczenie odsetek od kwoty 804332,02 zł od dnia 30 marca 2009 r. Skarżąca zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zakresie oceny wartości dowodowej faktury z dnia 31 marca 2006 r., jak również dokonanie ustaleń niezgodnych z wynikiem zakończonego postępowania w sprawie II C 776/09, w szczególności sprzeczne z art. 365 § 1 k.p.c. pominięcie ustaleń i argumentów podanych przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 kwietnia 2011 r., wydanego w pod sygn. IA Ca 1077/10 i IA Ca 1078/10. Na podstawie opisanych zarzutów pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy. W odpowiedzi na apelację strona powodowa wносиła o jej oddalenie i odciążenie pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była uzasadniona i zasługiwała na uwzględnienie przez zmianę zaskarżonego wyroku, oddalenie powództwa w całości i obciążenie strony powodowej kosztami postępowania przed Sądem Okręgowym oraz kosztami postępowania apelacyjnego. Za prawidłowe należało uznać ustalenia Sądu Okręgowego, które dotyczyły zdarzeń sprzed 31 marca 2006 r., odnosiły się do czynności związanych z bezskutecznym, jak się okazało, kwestionowaniem przez pozwaną wypowiedzeń opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, w tym działek nr (...), z opłatami za które związane było zaliczenie części wpłaty dokonanej przez pozwaną przelewem z dnia 31 marca 2006 r. Prawidłowe były ustalenia Sądu Okręgowego dotyczące wysokości zaległości za lata 2003 – 2005 r., obejmujących należności główne oraz odsetki, które do końca marca 2006 r. nie zostały zapłacone, takie ustalenia były bowiem podstawą wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2011 r., wydanego w sprawie IA Ca 1077/10 i IA Ca 1078/10, którym tylko częściowo został zmieniony wyrok uzupełniający, wydany przez Sąd Okręgowy w sprawie II C 776/09 r., w której prawomocnie zostało ustalone nieistnienie roszczenia (...) W. w stosunku do Spółdzielni o zapłatę zaległości w opłatach za 2003 r ze względu na przedawnienie roszczenia, nie zaś z powodu zaliczenia dokonanego przez wierzyciela przez wystawienie faktury korygującej z dnia 11 maja 2006 r., w której część kwoty wpłaconej w dniu 31 marca 2006 r. została zaliczona na poczet opłat za rok 2003 r. oraz za dwa następne lata.

Pozostałe ustalenia Sądu Okręgowego dotyczące oceny przelewu z dnia 31 marca 2006 r., faktury wystawionej przez stronę powodową w tej samej dacie, skuteczności faktury korygującej oraz zaliczenia części wpłaty dokonanej przez Spółdzielnię przelewem z podanej daty, były nietrafne, nie znajdowały uzasadnienia w dowodach zebranych w sprawie i zostały poddane wadliwej ocenie prawnej, która naruszała większość przepisów wskazanych w apelacji i wymagała korekty instancyjnej, w efekcie której powództwo nie mogło zostać uznane za uzasadnione i z tego powodu w całości podlegało oddaleniu. Nie zasługiwał na aprobatę wyłącznie zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 365 § 1 k.c., nie może bowiem ulegać kwestii, że zaskarżony wyrok nie naruszał rozstrzygnięcia zawartego w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2011 r. Zarzut naruszenia powagi rzeczy osądzonej tym wyrokiem nie zasługiwał na uwzględnienie z tego przede wszystkim powodu, że wskazany wyrok dotyczył ustalenia nieistnienia zaległości w

opłatach za lata 2003 – 2005 r., nie obejmował więc bezpośrednio oceny zasadności roszczenia dotyczącego części opłaty za rok 2006 r. Nie może jednak ulegać kwestii związek między powołanym wyrokiem Sądu Apelacyjnego a oceną zasadności powództwa wniesionego w sprawie, ponieważ koniecznym warunkiem oceny skuteczności przedawnienia, na które we wskazanej sprawie powoływała się Spółdzielnia, stanowiło dokonanie oceny skuteczności zaliczenia części wpłaty dokonanej przelewem z dnia 31 marca 2006 r. i taka ocena została przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 kwietnia 2011 r. Z czysto formalnego punktu widzenia w rozpoznawanej sprawie Sądu Okręgowego nie ograniczała powaga rzeczy osądzonej wskazanym wyrokiem, lecz prekluzja stanu faktycznego, który został oceniony przez Sąd Apelacyjny. Sąd Okręgowy był więc związany ustaleniami Sądu Apelacyjnego, zaś tylko przedstawienie przez strony nowych okoliczności lub dowodów mogło zwolnić Sąd Okręgowy od konieczności uwzględnienia ustaleń i argumentów, na które Sąd Apelacyjny powołał się we wskazanym wyroku. Takie dowody, ani nowe fakty nie zostały przedstawione, wobec czego z formalnego punktu widzenia, Sąd Okręgowy nie był uprawniony do przyjęcia, że strona pozwana skutecznie zaliczyła części kwoty wpłaconej przez Spółdzielnię przelewem z dnia 31 marca 2006 r. na poczet należności za lata 2003 – 2005 r. Przeciwno takiemu stanowisku przemawiały także argumenty merytoryczne, na które Sąd Apelacyjny zwracał uwagę w uzasadnieniu powołanego wyroku z dnia 13 kwietnia 2011 r. w zakresie adekwatnym do przedmioty sprawy, która została rozstrzygnięta tym wyrokiem.

Rozbudowując argumenty podniesione w tym wyroku, należy wskazać, że wystawienie faktury z dnia 31 marca 2006 r. stanowiło pokwitowanie zaliczenia kwoty wpłaconej przez Spółdzielnię w tym samym dniu na poczet należności za 2006 r., taki bowiem wniosek wynika z treści tej faktury, nie wynika z niej natomiast, aby adnotacja określająca tytuł tej wpłaty, zamieszczona w pierwszej pionowej rubryce, odnosiła się wyłącznie do kwoty 618984,30 zł, jak to przyjął Sąd Okręgowy. Z treści powołanej faktury nie wynika, aby w sposób graficznie dostrzegalny adnotacja z pierwszej rubryki została przyporządkowana do wskazanej kwoty. Przeciwnie, brak jej oddzielenia linią poziomą wykazuje, że dotyczyła całej kwoty wpłaconej przelewem z 31 marca 2006 r. Przeciwnego wniosku nie uzasadniają okoliczności, w jakich faktura została wystawiona, zwłaszcza że w piśmie z dnia 10 kwietnia 2006 r. Spółdzielnia zaproponowała przeciwko wezwaniu do zapłaty kwoty 1230028,90 zł tytułem opłat za lata 2003 – 2005 r. oraz naliczonych od nich odsetek, zaś faktura korygująca została wystawiona w dniu 11 maja 2006 r. z uwzględnieniem kwot wpłaconych przelewem z dnia 5 kwietnia 2006 r. na poczet zaległych należności głównych za lata 2004 – 2005 r., które siłą rzeczy nie mogły zostać uwzględnione przy wystawieniu faktury z dnia 31 marca 2006 r., w szczególności w ramach kwoty 618984,30 zł, która nie stanowiła wyodrębnionej należności za poprzednie trzy lata, lecz wskazywała na wysokość opłaty za 2006 r. z tytułu wieczystego użytkowania części działek, które księgowo były podzielone na trzy grupy i dlatego były oznaczone trzema różnymi numerami ewidencyjnymi. Nie może więc ulegać kwestii, że faktura z dnia 31 marca 2006 r. stanowiła pokwitowanie w rozumieniu art. 462 k.c. oraz że w ten sposób strona powodowa skorzystała z uprawnienia do zaliczenia wpłaty dokonanej przez Spółdzielnię przelewem z tego samego dnia. Odmienne poglądy Sądu Okręgowego naruszały powołane przepisy, za wadliwe należy bowiem uznać ustalenia, które zostały dokonane na podstawie faktury z dnia 31 marca 2006 r. Za uzasadniony należało więc uznać zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c., z treści powołanej faktury zostały bowiem wyprowadzone bezzasadne wnioski, pominięte natomiast zostały okoliczności wynikające z tego dokumentu. Właściwa ocena tych okoliczności uzasadniała zastosowanie powołanych przepisów prawa materialnego wyłącznie na korzyść Spółdzielni, nie uzasadniała natomiast zasądzenia części opłaty za 2006 r., która została w całości uregulowana przed upływem terminu. Ocena treści powołanej faktury, przeprowadzona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, była ponadto niespójna, zostało w nim bowiem przyjęte, że kwota wpłacona przelewem z dnia 31 marca 2006 r. została zaliczona wyłącznie na poczet kwoty 618984,30 zł, podczas gdy faktycznie została zaliczona na poczet dwóch pozostałych pozycji uwzględnionych w fakturze z dnia 31 marca 2006 r., na co wskazuje faktura korygująca z dnia 11 maja 2006 r., której treść również nie została prawidłowo odczytana przez Sąd Okręgowy. Pominięte w szczególności zostało, że korekta dotyczyła tylko kwoty 253383,40 zł oraz że pozostała część kwoty 618984,30 zł wynosząca 365600,90 zł, w dalszym ciągu pozostała zaliczona na poczet opłat za 2006 r. Nawet więc z faktury korygującej wynika, że w fakturze korygowanej kwota 618984,30 zł została zaliczona przez stronę powodową na poczet opłat za 2006 r., nie zaś tytułem zaległości za lata poprzednie. Odmienne stanowisko Sądu Okręgowego nie zasługiwało na uwzględnienie, zwłaszcza że pomijało także aspekt prawny związany z oceną znaczenia czynności dokonanej w treści faktury korygującej. Sąd Okręgowy przeoczył, że pokwitowanie, które może zostać zamieszczone w fakturze wystawionej przez wierzyciela, pełni istotną funkcję prawną, stabilizuje bowiem

sytuację między stronami, spełnia ponadto istotną funkcję dowodową. Należy wskazać, że w wyroku z dnia 24 czerwca 2005 r., V CK 806/04, Sąd Najwyższy zasadnie przyjął, że po przyjęciu przez dłużnika pokwitowania, w którym wierzyciel zarachował wpłaconą należność, ten ostatni może uchylić się od oświadczenia złożonego pod wpływem wady, nie może natomiast zmienić treści oświadczenia złożonego uprzednio. Z materiału tej sprawy nie wynika, aby strona powodowa powoływała się na wadliwość oświadczenia, które złożyła w fakturze z dnia 31 marca 2008 r., zwłaszcza że wielkość zadłużenia Spółdzielni z tytułu opłat za poprzednie lata była znana stronie powodowej, była bowiem przez nią wielokrotnie wyliczana i została podana w piśmie z dnia 28 marca 2006 r. Żadnego znaczenia nie miała ponadto okoliczność podpisania faktury z dnia 31 marca 2006 r. przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze w księgowości(...), w argumentacji podanej przez Sąd Okręgowy przeoczone bowiem zostało, że pokwitowania z art. 462 k.c. zawiera oświadczenia wiedzy, nie może więc być uważane za oświadczenie woli (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2008 r., IV CNP 6/08). Podniesione argumenty uzasadniały przyjęcie, że nawet gdyby przy dokonywaniu przelewu z dnia 31 marca 2006 r. Spółdzielnia nie wskazała należności, na poczet której wpłacała kwotę 2460717,20 zł, wystawienie przez stronę powodową faktury z dnia 31 marca 2006 r. stanowiło pokwitowanie z art. 462 k.c., którego nie można było zmienić przez zaliczenie części wpłaty na rzecz zobowiązań pozwanej Spółdzielni z okresu poprzedniego, które były przedmiotem osobnych czynności i mogły być dochodzone zanim uległy przedawnieniu.

Mając ponadto na uwadze sposób, w jaki Sąd Okręgowy odniósł się do ustaleń oraz argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2011 r., wydanego w sprawach IA Ca 1077/10 i IA Ca 1078/10, którego pozwana mogła się nie spodziewać przed zapoznaniem się z treścią wyroku objętego apelacją, a zwłaszcza z jego pisemnym uzasadnieniem, Sąd Apelacyjny zdecydował się nie stosować w tym zakresie art. 381 k.p.c. i dopuścić podczas rozprawy apelacyjnej dowód z właściwie poświadczonych kopii wydruku z rachunku strony pozwanej (k: 393), z którego jednoznacznie wynika, że przelew z dnia 31 marca 2006 r. na kwotę 2460717,20 zł został dokonany tytułem zapłaty opłat za 2006 r. Sąd Apelacyjny uznał, że potrzeba powołania tego dowodu w apelacji została wykazana, wskazana okoliczność nie była bowiem podważana w postępowaniu, które zostało zakończone powołanym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 13 kwietnia 2011 r., zaś strona skarżąca mogła oczekiwać, że wyrokując w tej sprawie, Sąd Okręgowy nie przyjmie założeń pozostających w sprzeczności ze stanowiskiem, które Sąd Apelacyjny zaprezentował w uzasadnieniu powołanego wyroku. Z powołanego wyciągu jednoznacznie wynika, że wskazana kwota została wpłacona wyłącznie w celu uregulowania opłat za 2006 r. Należało więc przyjąć, w ramach dodatkowego uzasadnienia nietrafności stanowiska przyjętego przez Sąd Okręgowy, że strona pozwana skorzystała z uprawnienia wynikającego z początkowej treści art. 451 § 1 k.c. Wskazanie zobowiązania, na poczet którego została wpłacona kwota 2460717,20 zł, stanowiło okoliczność wyłączającą możliwość zaliczenia przez stronę powodową części tej wpłaty na poczet innych należności, nie dawało tym samym podstawy do przyjęcia, że jakakolwiek część opłat za 2006 r. nie została zapłacona przez Spółdzielnię, nie ulegało bowiem kwestii, że kwota wpłacona wskazanym przelewem przewyższała łączną wysokość opłat za 2006 r. Należało więc zmienić zaskarżony wyrok, oddalić powództwo w całości i obciążyć stronę powodową kosztami procesu, które strona pozwana poniosła w postępowaniu przez Sąd Okręgowy. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 i art. 108 § 1 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zmieniając zaskarżony wyrok, Sąd Apelacyjny zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej Spółdzielni kwotę 7217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej określonej w rozporządzeniu.

Uwzględnienie apelacji w całości uzasadniało ponadto obciążenie strony powodowej kosztami postępowania apelacyjnego, na które złożyła się opłata od apelacji w kwocie 40217 zł oraz wynagrodzenie za udział radcy prawnego po stronie pozwanej w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 5400 zł. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, Sąd Apelacyjny zasądził od (...) W. na rzecz pozwanej Spółdzielni kwotę 45617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów i art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.